

og lille Brøndstræde, Antonistræde, Berlsteins Eiendom paa Christianshavn; der vilde de faae Syn for, hvad Arbejderkvartererne ere. Noget skal jeg indrømme det ærede Medlem for Nørresundby, og det er, at hvad der trænges til, er at skaffe Arbejderne Fortjeneste og god Fortjeneste, saa kommer nok det Øvrige af sig selv. Deri er jeg enig med det ærede Medlem. Men det vilde være ønskeligt, at der samtidig kunde henvises til, hvorledes dette Arbejde skulde stiftes tilveie, og hvori den gode Fortjeneste skulde komme til at bestaa. Jeg skal indrømme, at der blev talt om og henvist til offentlige Arbejder, som skulde paabegyndes, og at der derigjennem vil stiftes Arbejde tilveie, vil jeg indrømme, men at skaffe Arbejderne god Fortjeneste tror jeg vil være vanskeligt. Vi have det Mærkværdige herhjemme og andre Steder, at naar der skal udføres et Arbejde, hvad enten det er for Kommunen eller for Staten, bliver Arbejdslønnen nedtrykt til det mindst Mulige. Baade Staten og Kommunen konkurrere paa Arbeidsmarkedet ligesom Private; naar de skulle udføre Noget, bliver det bortgivet i Entreprise og Entreprenørerne trykke Arbejdslønnen ned til det mindst Mulige, ja, saa langt ned, at det næsten er umuligt for Arbejderne at leve, selv om de have Arbejde, og derfor tror jeg ikke, at vi under det nuværende System, de nuværende Forhold se os i Stand til at skaffe Arbejderne det, som er dem nødvendigt dels til Klæder, dels til Leilighed og dels til at leve for; jeg tror ikke, at det ærede Medlem, hvis vi kom med et Forslag her i Thinget, som gik ud paa at ville have det nuværende Produktionsystem forandret, vilde være med til at anbefale det, og jeg tror i det Hele taget ikke, at dette Thing vilde være med til i Dieblicket at forandre det nuværende Produktionsystem. Men naar det ikke vil det, tror jeg, det vilde være heldigst og rigtigst at komme med andre Forslag af mere Begrændsning, som da tilsigte at gavne Samfundet, at gavne den arbejdende Stand. Kunde jeg tænke mig, at man kunde faae en god Støtte her i Thinget til at forandre Systemet derhen, at Arbejderne kunde komme til en god Fortjeneste og stadigt Arbejde, vilde jeg være den Første til at være med til at støtte det og anbefale det til at komme frem. Men det tror jeg ikke, og jeg har derfor været med til at fremføre dette Forslag. Jeg tror endogsaa ikke en Gang, at det vilde være muligt at faae ærede Medlemmers Støtte til et Forslag om, at Staten og Kommunen ikke ved deres Arbejders Udførelse maatte konkurrere med Private. Det kan være, jeg tager feil, men jeg tror

det ikke i Følge de Udtalelser, vi nu allerede have hørt. Jeg vil altsaa haabe, at det ærede Medlem vil indse, at det er slet ikke saa let at skaffe Arbejderne den Fortjeneste og det Arbejde, som kunde være tilstrækkeligt for dem til derigjennem at kunne sikke sig bedre Leilighed overhovedet. Den høitærede Finansminister lod til i Principet at være noget stemt for den Tanke, som gaar igjennem Forslaget. Men det, som synes mig at tynde mest paa den høitærede Finansministers gode Villie, er det, som allerede er berørt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds nemlig, at den Udgift, Staten vil komme til at afholde, vil blive temmelig stor, idet den vilde gaa op til omtrent 1 Mill. Kr. Jeg vil ikke tale om, hvad det ærede Medlem ogsaa berørte, nemlig hvad Statens Penge ellers gaa til, men jeg vil sige, at den høitærede Finansminister derved omtrent kommer til at sætte den fattige Befolkning i Kurs, og det tror jeg ikke vil være heldigt, Som af Ordføreren for dette Forslag fremført, viser det sig netop, at de daarlige Beboelsesforhold i Kjøbenhavn, de usunde Leiligheder og hvad dertil kommer er meget stærk Skyld i Dødeligheden. Der er en Masse Mennesker baade i den ældre og yngre Alder, baade Børn og Boyne, som gaa til Grunde paa Grund af disse daarlige Forhold, og jeg vil nu rette det Spørgsmaal til den høitærede Finansminister, om han antager, at det kunde være for Meget at offre omtrent 1 Mill. Kr. paa en bedre Ordning af Forholdene, hvis man kunde blive fri for den store Dødelighed blandt den arbejdende Del af Befolkningen. Hvis man ikke vil offre Penge paa det Omraade, veed jeg overhovedet ikke, hvad man skal offre Penge paa. Det forekommer mig, at det er noget af det Bedste og Smukkeste, Staten kan offre sine Midler paa. Seet derfra betragter jeg selvfølgelig Forslaget, og at Folket offerer sine Midler paa at bevare sig selv og at oprettholde Livet, synes jeg er noget af det Bedste, det kan benytte Pengene til. Jeg betragter det som at sætte den arbejdende Stand i en Slags Kurs, naar man synes, det er for Meget at bruge 1 Million til at holde den ilive. — Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) talte mere direkte i Sagen. Det er Noget, man kan forstaa. Han er, saa vidt jeg kan skjønne, en bestemt Modstander af Principet „Statshjælp“. Det fremgik ikke saa tydelig i Dag som af den Udtalelse, det ærede Medlem fremkom med forleden Dag. Det er Noget, man kan blive klog paa. Det er i og for sig bedre end at staa op og sige: